

Dz.U.02.200.1692

2002.12.05	prost.	Dz.U.02.203.1720	ogólne
2006.04.01	zm.	Dz.U.06.42.283	§ 1
2007.07.02	zm.	Dz.U.07.117.812	§ 1
2007.10.31	zm.	Dz.U.07.195.1408	§ 1

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 29 listopada 2002 r.

w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków.

(Dz. U. z dnia 30 listopada 2002 r.)

Na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) grupy działalności w oparciu o rodzaj działalności PKD ujęty w rejestrze REGON;
- 2) szczegółowe zasady ustalania kategorii ryzyka w zależności od wskaźników częstości, kategorie ryzyka oraz stopy procentowe składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwane dalej "ubezpieczeniem wypadkowym", dla grup działalności;
- 3) szczegółowe zasady ustalania kategorii ryzyka dla płatników składek na ubezpieczenie wypadkowe, w zależności od wskaźników częstości;
- 4) szczegółowe zasady ustalania wskaźnika korygującego;
- 5) wzór informacji przekazywanej przez płatnika składek o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe, zwane dalej "składką".

§ 2. Stopę procentową składki ustaloną w zależności od kategorii ryzyka określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Grupy działalności, kategorie ryzyka i stopy procentowe składki dla grup działalności określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Kategorie ryzyka dla grup działalności ustala się w oparciu o cząstkowe kategorie ryzyka K1, K2, K3, K4 dla grup działalności, przez obliczenie średniej arytmetycznej z tych cząstkowych kategorii ryzyka według następującego wzoru:

$$KDX = \frac{K1 + K2 + K3 + K4}{4}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

- 1) KDX - kategoria ryzyka dla danej grupy działalności;
- 2) K1 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 3) K2 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
- 4) K3 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 5) K4 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi chorób zawodowych.

2. Podstawę ustalania częściowych kategorii ryzyka, o których mowa w ust. 1, stanowią średnie arytmetyczne wskaźników częstości, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwanej dalej "ustawą". Średnie arytmetyczne wskaźników częstości są obliczane z trzech lat kalendarzowych, o których mowa w art. 30 ust. 4 ustawy.

3. Wskaźniki częstości:

- 1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem oraz
  - 2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich
- są obliczane w przeliczeniu na umowną liczbę 1.000 pracujących i ustalane odrębnie za pełny rok kalendarzowy dla grup działalności;
- 3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz
  - 4) stwierdzonych chorób zawodowych
- są obliczane w przeliczeniu na umowną liczbę 1.000 zatrudnionych i ustalane odrębnie za pełny rok kalendarzowy dla grup działalności.

§ 5. 1. Kategorie ryzyka dla płatników składek ustala się w oparciu o częściowe kategorie ryzyka K1, K2 i K3 dla płatników składek, przez obliczenie średniej ważonej z tych częściowych kategorii ryzyka, według następującego wzoru:

$$KZX = \frac{K1 + K2 + 2K3}{4}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

- 1) KZX - kategoria ryzyka dla danego płatnika składek;
- 2) K1 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 3) K2 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
- 4) K3 - kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

2. Podstawę ustalenia częściowych kategorii ryzyka, o których mowa w ust. 1, stanowią średnie arytmetyczne wskaźników częstości, o których mowa w art. 31 ust. 3 ustawy. Średnie arytmetyczne wskaźników częstości są obliczane z trzech kolejnych, ostatnich lat kalendarzowych.

3. Wskaźniki częstości:

- 1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem (W1),
  - 2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich (W2),
  - 3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (W3)
- są obliczane w przeliczeniu na umowną liczbę 1.000 ubezpieczonych, w rozumieniu art. 28 ust. 3 ustawy, oraz ustalane odrębnie za pełny rok kalendarzowy dla płatników składek.

4. Wskaźniki częstości na 1.000 ubezpieczonych W1, W2 i W3, o których mowa w ust. 3, oblicza się dla płatników składek odpowiednio według następujących wzorów:

$$1) W1 = \frac{P1}{U} \times 1.000,$$

$$2) W2 = \frac{P2}{U} \times 1.000,$$

$$P3$$

$$3) W3 = \frac{\text{-----}}{U} \times 1.000,$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

- 1) P1 - liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 2) P2 - liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
- 3) P3 - liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 4) U - liczba ubezpieczonych, o których mowa w ust. 3, zaokrąglona do pełnych jedności zgodnie z zasadą matematyczną.

§ 6. 1. W przypadku braku możliwości ustalenia cząstkowej kategorii ryzyka lub wskaźnika częstości, średnie arytmetyczne i średnie ważone, o których mowa w § 4 i 5, oblicza się odpowiednio z pozostałych cząstkowych kategorii ryzyka lub wskaźników częstości.

2. Wartości stóp procentowych składki, kategorii ryzyka i wskaźników częstości zaokrągla się zgodnie z zasadą matematyczną, z dokładnością przyjętą odpowiednio w załącznikach nr 1-3 do rozporządzenia.

§ 7. Przedziały wartości wskaźników częstości, o których mowa w § 4 ust. 2 i § 5 ust. 2, stanowiące podstawę do ustalania cząstkowych kategorii ryzyka, o których mowa w § 3-5, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. Stopy procentowe składek dla płatników, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy, ustala się jako iloczyn stopy procentowej składki określonej dla grupy działalności, do której został zakwalifikowany płatnik, oraz indywidualnego wskaźnika korygującego, wynoszącego:

- 1) 0,8 - jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o co najmniej 3 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 2) 0,9 - jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o 2 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 3) 1,1 - jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o 2 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 4) 1,2 - jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o co najmniej 3 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 5) 1,0 - w pozostałych przypadkach.

§ 9. 1. Informację o danych do ustalenia składek, o której mowa w art. 31 ust. 6 ustawy, płatnik składek przekazuje do jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przez niego wskazanej. Wzór informacji stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

2. Dla formularza informacji, o której mowa w ust. 1, ustala się kolor pantone Nr 224CV.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 32, poz. 304).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

STOPA PROCENTOWA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE W ZALEŻNOŚCI OD KATEGORII RYZYKA

Kategoria ryzyka	Stopy procentowe składki (%)
1	0,40
2	0,67
3	0,93
4	1,20
5	1,47
6	1,73
7	2,00
8	2,26
9	2,53
10	2,80
11	3,06
12	3,33
13	3,60
14	3,86
15	4,13
16	4,39
17	4,66
18	4,93
19	5,19
20	5,46
21	5,73
22	5,99
23	6,26
24	6,52
25	6,79
26	7,06
27	7,32
28	7,59
29	7,86
30	8,12

ZAŁĄCZNIK Nr 2

**GRUPY DZIAŁALNOŚCI, KATEGORIE RYZYKA I STOPY PROCENTOWE SKŁADKI NA
UBEZPIECZENIE WYPADKOWE DLA GRUP DZIAŁALNOŚCI**

Lp.	Grupy działalności	Kod PKD*	Kategorie ryzyka	Stopy procentowe składki (%)
1	2	3	4	5
1	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	A	7	2,00
2	Rybnictwo	B	10	2,80
3	Górnictwo surowców energetycznych	CA	13	3,60
4	Górnictwo surowców innych niż energetyczne	CB	12	3,33
5	Produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych	DA	6	1,73
6	Produkcja wyrobów włókienniczych i odzieży	DB	4	1,20
7	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	DC	4	1,20
8	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	DD	11	3,06
9	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru; działalność publikacyjna i poligraficzna	DE	4	1,20
10	Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	DF	6	1,73
11	Produkcja wyrobów chemicznych	DG	8	2,26
12	Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	DH	7	2,00
13	Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	DI	8	2,26
14	Produkcja metali i wyrobów z metali	DJ	9	2,53
15	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	DK	8	2,26
16	Produkcja urządzeń elektrycznych i optycznych	DL	4	1,20
17	Produkcja sprzętu transportowego	DM	8	2,26
18	Produkcja, gdzie indziej niesklasyfikowana	DN	7	2,00
19	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	6	1,73
20	Budownictwo	F	7	2,00
21	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	G	3	0,93
22	Hotele i restauracje	H	2	0,67
23	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	5	1,47
24	Pośrednictwo finansowe	J	2	0,67
25	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	4	1,20

26	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne, organizacje i zespoły eksterytorialne	L, Q	3	0,93
27	Edukacja	M	4	1,20
28	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	N	5	1,47
29	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	O	5	1,47

* Kod PKD określony w przepisach w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

ZAŁĄCZNIK Nr 3

PRZEDZIAŁY WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW CZĘSTOŚCI STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO USTALANIA CZĄSTKOWYCH KATEGORII RYZYKA WEDŁUG WSKAŹNIKÓW CZĘSTOŚCI WYPADKÓW PRZY PRACY, CHORÓB ZAWODOWYCH ORAZ PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W WARUNKACH ZAGROŻENIA

Kategoria ryzyka	Wskaźniki częstości (średnia z trzech lat kalendarzowych) na 1.000 osób			
	poszkodowanych w wypadkach przy pracy		zatrudnionych w warunkach	poszkodowanych wskutek chorób
	ogółem	w tym: śmiertelnych i ciężkich	zagrożenia	zawodowych
30	44,3 - i więcej	1,087 - i więcej	991 - i więcej	8,31 - i więcej
29	42,7 - 44,2	1,047 - 1,086	956 - 990	8,01 - 8,30
28	41,1 - 42,6	1,007 - 1,046	921 - 955	7,71 - 8,00
27	39,5 - 41,0	0,967 - 1,006	886 - 920	7,41 - 7,70
26	37,9 - 39,4	0,927 - 0,966	851 - 885	7,11 - 7,40
25	36,3 - 37,8	0,887 - 0,926	816 - 850	6,81 - 7,10
24	34,7 - 36,2	0,847 - 0,886	781 - 815	6,51 - 6,80
23	33,1 - 34,6	0,807 - 0,846	746 - 780	6,21 - 6,50
22	31,5 - 33,0	0,767 - 0,806	711 - 745	5,91 - 6,20
21	29,9 - 31,4	0,727 - 0,766	676 - 710	5,61 - 5,90
20	28,3 - 29,8	0,687 - 0,726	641 - 675	5,31 - 5,60
19	26,7 - 28,2	0,647 - 0,686	606 - 640	5,01 - 5,30
18	25,1 - 26,6	0,607 - 0,646	571 - 605	4,71 - 5,00
17	23,5 - 25,0	0,567 - 0,606	536 - 570	4,41 - 4,70
16	21,9 - 23,4	0,527 - 0,566	501 - 535	4,11 - 4,40
15	20,3 - 21,8	0,487 - 0,526	466 - 500	3,81 - 4,10
14	18,7 - 20,2	0,447 - 0,486	431 - 465	3,51 - 3,80
13	17,1 - 18,6	0,407 - 0,446	396 - 430	3,21 - 3,50
12	15,5 - 17,0	0,367 - 0,406	361 - 395	2,91 - 3,20

11	13,9 - 15,4	0,327 - 0,366	326 - 360	2,61 - 2,90
10	12,3 - 13,8	0,287 - 0,326	291 - 325	2,31 - 2,60
9	10,7 - 12,2	0,247 - 0,286	256 - 290	2,01 - 2,30
8	9,1 - 10,6	0,207 - 0,246	221 - 255	1,71 - 2,00
7	7,5 - 9,0	0,167 - 0,206	186 - 220	1,41 - 1,70
6	5,9 - 7,4	0,127 - 0,166	151 - 185	1,11 - 1,40
5	4,3 - 5,8	0,087 - 0,126	116 - 150	0,81 - 1,10
4	2,7 - 4,2	0,047 - 0,086	81 - 115	0,51 - 0,80
3	1,4 - 2,6	0,024 - 0,046	41 - 80	0,26 - 0,50
2	0,1 - 1,3	0,001 - 0,023	1 - 40	0,01 - 0,25
1	0,0 - 0,0	0,000 - 0,000	0 - 0	0,00 - 0,00

.....

Notka Redakcji Systemu Informacji Prawnej LEX

Grafiki zostały zamieszczone wyłącznie w Internecie. Obejrzenie grafik podczas pracy z programem Lex wymaga dostępu do Internetu.

.....

ZAŁĄCZNIK Nr 4

WZÓR

ZUS IWA

INFORMACJA O DANYCH DO USTALENIA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE

wzór